

Тема. Зворушливе звучання. Микола Вінграновський "Приспало просо просеня"

Мета: вдосконалювати навички свідомого виразного читання поетичних творів; вчити розуміти поетичну мову, уявляти описані в поезії картини; розвивати спостережливість, творчу уяву, здатність емоційно реагувати на художнє слово; виховувати любов до поезії.

Обладнання: складова таблиця, презентація

Тип уроку: урок засвоєння нових знань

Хід уроку

I. Організаційний етап

II. Мовленнєва розминка

1. Робота над складовою таблицею
2. Робота над скоромовкою

Вередували вередниченьки,
що не зварилися варениченьки.
Не вередуйте, вередниченьки,
ось поваряться варениченьки.

III. Мотивація навчальної діяльності. Повідомлення теми і мети уроку.

- Відгадайте загадку.
Довгі вуха, куций хвіст,
Невеличкий сам на зріст.
На городі побував —
Нам капусту попсував. (*Заєць*)
- Що ви знаєте про зайчика?
- Як називають дитинчат цієї тваринки?
- А чи знаєте ви, що новонароджених зайченят зайчиха годує і залишає самих на тричотири доби. Зайченята тремтять: м'язи працюють, виділяючи тепло.
- Чому зайченят не відчуває жодний звір? (*На тілі зайченят немає потових залоз. Вони знаходяться на підшвах лап, а лапки зайченятка підтискають під себе*).
- Сьогодні ми прочитаємо вірш присвячений цьому милому звіряткові. Прізвище автора твору дізнаєтесь прочитавши анаграми.



V. Сприйняття й усвідомлення нового матеріалу

1. Розповідь про Миколу Вінграновського (*повідомлення учнів*)
 2. Опрацювання вірша М. Вінграновського "Приспало просо просеня ..."
 - 2.1. Прогнозування змісту перед читанням (*за малюнками до тексту*)
 - 2.2. Виразне читання вірша вчителем
 - 2.3. Бесіда за змістом вірша
 - Чи сподобався вам вірш?
 - Який настрій викликав вірш?
 - Як треба читати вірш: голосно чи тихо? Чому?
 - 2.4. Словникова робота
- Просо – злакова рослина, з зерен якої одержують пшоно*

Коник - комаха з довгими ногами, що стрибає й крилами утворює сюржітліві звуки
Сноп - зв'язаний оберемок зрізаних стебел хлібних злаків та інших культур
Хаща – густий непрохідний ліс, чагарник, зарості, гущавина, ліс
Пустка – місце, де не видно або дуже мало чи зовсім немає в даний момент людей, безлюддя, пустир.

2.5. Самостійне читання вірша учнями

2.6. Робота над текстом поезії

- Хто розмовляє із зайчням?
- Що просо розповіло зайчикові?
- Знайдіть у вірші слова, які звучать ніжно, лагідно.
- Як авторові вдалося надати їм пестливого забарвлення?
- Знайдіть у вірші уособлення.
- Прочитайте рядки, у яких описано сон зайчика.
- Що надає цьому опису зворушливого звучання?

2.7. Робота над художніми засобами

- Вживання пестливих слів (просеня, зайчєня, косєньке, малєньке, зайчєнятко)

2.8. Вибіркове читання

- Знайдіть рядок, у якому розповідається про зайчєня (про сірого вовка).
- Прочитайте рядки, в яких описано сон зайчика.
- Яка тема твору?
- Визначте основну думку поезії.

Фізкультхвилинка

2.9. Творча робота (за вибором):

I – Дібрати рими:

Просєня... (зайчєня);
просо... (косо);
спи... (снопи);
око... (високо);
вовк... (намок);
укрився... (завовчився);
горби... (води);
пустка... (капуста);
ти... (рости);
лапку... (зайчєнятко).

II – Скласти розповідь за ілюстрацією:

- Розгляньте ілюстрацію до вірша.
- Чи можемо ми віднести її до всього твору чи до певної його частини?
- Що зобразив художник на малюнку? Що він зобразив у центрі (удаліні)?
- Які фарби обрав художник? Чому? Який настрій вони створюють?

V. Контрольно-оцінний етап

Тести

1) Якого року народився Микола Вінграновський?

- А) 1936
- Б) 2011
- В) 1570

2) Ким за професією був Вінграновський?

- А) хлібопекар
- Б) лікар
- В) кіноактор, кінорежисер

3) Кого просо спонукало лягти спати?

- А) вовка
- Б) зайчєня

- В) снота
- 4) Чим укритися вовк коли ліг спати?
А) ковдрою
Б) соломою
В) лапою
- 5) Що росло в солодкім сні біля води?
А) горох
Б) капуста
В) ківі
- 6) Продовжіть вислів: "Як будеш спать – будеш..."
А) рости
Б) їсти
В) плисти

VI. Підсумок уроку

- З яким твором познайомилися на уроці?
- Хто автор цього твору?
- Що нового дізналися про М.Вінграновського?
- Чи подобається вам творчість цього поета? Чим?
- Чи порадили б ви товаришу прочитати твори М.Вінграновського? Чому?
- Що навчилися цінувати?
- До чого прагнете?

VII. Домашнє завдання

Читати виразно вірш М. Вінграновського "Приспало просо просеня"

За бажанням: вивчити вірш напам'ять; скласти власний вірш.